

PRESSENS
FAGLIGE UTVALG

PFU-SAK NR. 065/17

KLAGER: Tore Sætre
PUBLIKASJON: Glåmdalen
PUBLISERINGSDATO: 14.03.2017 og 15.03.2017
STOFFOMRÅDE: Næringsliv
SJANGER: Nyhetsartikkel
SØKERSTIKKORD: Saklighet og omtanke, privatliv, dekning for titler etc.,
identifisering, bildebruk, rettelse
REGISTRERT: 16.03.2017
BEHANDLET I PFU: 20.06.2017
BEHANDLINGSTID: 96 dager
KLAGEGRUPPE: Privatperson
PFU-KONKLUSJON:
HENVISNING VVPL.:
OMTALE/ANONYM.:
MERKNADER:

SAMMENDRAG:

Glåmdalen publiserte **onsdag 14. mars 2017** en nettartikkel med tittelen «Sendte pornoregning til tiåring».

På ingressplass stod det:

«GRUE: Tore Sætre og Norkreditt AS på Kirkenær har mistet bevillingen, og kan ikke lenger drive med inkasso.»

Tore Sætre var avbildet i kokkefrakk ved en kafe han driver. I bildeteksten stod det:

«Dømt: Tore Sætre får ikke lenger drive inkassovirksomhet i Norkreditt AS. Han tapte saken mot Staten, der han klagde på at bevillingen var tatt fra ham. Sætre anker ikke. Foto: Marianne L. Østmoen. (Bildet er tatt i en annen sammenheng (...)).»

Brødteksten ble innledet slik:

«I et vedtak fra mai 2016, tilbakekalte Finanstilsynet Norkreditt AS sin tillatelse til å drive fremmedinkassovirksomhet. Justis- og beredskapsdepartementet opprettholdt dette vedtaket i et brev fra 2. januar i år, etter at Tore Sætre og Norkreditt AS klagde på vedtaket.»

Denne bestemmelsen ble også påklaget, og i februar møttes partene i Oslo byfogdembete. Der vant staten saken mot firmaet og Tore Sætre. Justisdepartementet har ikke funnet virksomheten på Kirkenær forsvarlig på grunn av regelbrudd. Det er funnet mange feil og mangler ved bedriften, både rutiner og internkontroll.»

Videre stod det at inkassoselskapet selv mente at dommen var for hard, med lenke til en annen artikkel, der Tore Sætre uttalte seg. I artikkelen siteres Sætre blant annet slik:

«- Selv om det er forhold med dommen som gjør at jeg mener det er grunnlag for å anke, har jeg valgt ikke å gjøre dette. Årsaken er rett og slett at det er for stor påkjenning rent helsemessig sier Tore Sætre i Norkreditt AS på Kirkenær.

(...)

Når det gjelder kunder som hevder at de ikke har bestilt verken filmer eller abonnement på pornosider, skriver han følgende:

- Det er en problemstilling i forbindelse med disse kravene. Det er at man kan fastslå at et telefonnummer er benyttet for å bestille en tjeneste, men man kan ikke fastslå hvem som har holdt i telefonen. Det er heller ikke sikkert at eieropplysningene til et telefonnummer er raskt nok oppdatert. Dette avdekkes når mottakeren av fakturaen tar kontakt

(...)

Sætre hevder at det ikke sendes ut fiktive regninger, men viser til at noen har benyttet seg av tjenestene, men at problemstillingen altså er å fastslå hvem denne 'noen' er.»

Deretter skrev Glåmdalen at «[t]o av de tre oppdragsgiverne som Norkreditt inngikk avtale med i mai 2013, hadde (...) fått rettet et stort antall klager mot seg».

«Fellestrekk ved mange av disse klagen, var at skyldner hevdet det ikke var inngått avtale med tjenesteleverandøren», skrev avisen.

Under mellomtittelen «Pornoregning» stod det:

«Blant annet fikk ei ti år gammel jente ei regning på 399 kroner for å ha tegnet et abonnement på ei pornoside. Telefonnummeret er registrert på jentas mor, men disponeres av en tiåring. Det er pornofilter på telefonen, og faren hevder at hun ikke skal klare komme seg inn på slike sider.

Likevel ble det sendt tre regninger til jenta. Familien klaget firmaet inn til Finanstilsynet, de har prøvd å få tak i Tore Sætre, men uten hell.

De har avvist kravet, og har ikke hørt noe mer fra selskapet til Sætre. For kort tid siden, omtalte Tønsbergs Blad saken der ei kvinne fikk regning på sexfilmer hun angivelig skulle ha bestilt. Dette ble koblet opp mot et gammelt telefonnummer som kvinnen ikke bruker lenger.»

Det var satt inn et bilde av regningen i brødteksten, med bildeteksten:

«Regninger: Mange har reagert på at de har fått regninger på abonnement på pornosider. Denne regningen ble sendt til ei ti år gammel jente.»

Videre opplyste artikkelen at Norkreditt AS driver inkassovirksomhet for «fordringer knyttet til kjøp av porno og erotiske nett- og teletjenester». Avisen skrev:

«Den siste tiden har det vært flere reaksjoner fra folk som mener at de feilaktig er blitt fakturert for å ha vært inne på pornosider. Politiet i Hedmark har mottatt flere henvendelser, uten at de kan gå i detaljer på disse.»

Glåmdalen listet avslutningsvis opp flere årsaker til at Norkreditt mistet inkassobevillingen.

Redaksjonen endret i etterkant tittelen til **«Sendte regning for pornoabonnement - tapte inkassosak»**.

De to artiklene ble også publisert i papirutgaven sammen på en helside dagen etter, **torsdag 15. mars 2017**. På papir hadde hovedartikkelen følgende tittel: **«Tapte inkassosak»**.

Ingressen var slik:

«Ei ti år gammel jente fikk regning for å ha opprettet et pornoabonnement. Nå har Tore Sætre og Norkreditt AS på Kirkenær mistet bevillingen, og kan ikke lenger drive med inkasso.»

Utover dette inneholdt papirartikkelen det samme som i nettutgaven.

Dagen etter publiserte Glåmdalen en presisering i papiravisen, som også ble lagt til nederst i brødteksten i nettartikkelen. I presiseringen stod det:

«I vår omtale om Norkreditt AS og Tore Sætre som mistet bevillingen til å drive inkassovirksomhet, skrev vi i ingressen om ei ti år gammel jente som fikk regning for å ha opprettet et pornoabonnement. Glåmdalen presiserer at det ikke er på grunn av denne regningen at Sætre har mistet sin bevilling. Driften er ikke funnet forsvarlig på grunn av flere regelbrudd, og det er funnet mange feil ved bedriften. Disse punktene var også nevnt i saken.»

Artikkelen med Tore Sætres imøtegåelse ble publisert i et loft over hovedartikkelen. Tittelen var: **«Sætre og advokaten mener dommen er for hard»**.

I ingressen stod det:

«GRUE: Både Tore Sætre og advokaten synes dommen er hard, men Sætre velger ikke å anke.»

Artikkelens brødtekst hadde samme innhold som nettpubliseringen.

KLAGEN:

Klager er Tore Sætre. Han mener følgende punkter i Vær Varsom-plakaten (VVP) er brutt:

- 4.1, om saklighet og omtanke
- 4.3, om privatliv
- 4.4, om å ha dekning for titler etc.
- 4.7, om identifisering
- 4.10, om bruk av bilder i en annen sammenheng enn den opprinnelige
- 4.12, om like aktsomhetskrav for bilder

- 4.13, om snarlig rettelse av feil

Han viser til ingressen: «Ei ti år gammel jente fikk regning for å ha opprettet et pornoabonnement. Nå har Tore Sætre og Norkreditt AS på Kirkenær mistet bevillingen, og kan ikke lenger drive med inkasso.» Slik klager ser det, fremstår det som at han har mistet bevillingen på grunn av en pornoregning til en tiåring, noe som ikke er korrekt, ifølge klager.

Klager påpeker at dette ble presisert av Glåmdalen, men han reagerer på at tittelen «Sendte pornoregning til tiåring» angivelig ble stående. Han skriver:

«Det fremgår også i deres egen artikkel at telefonen faktisk sto registrert på mor men at datteren benyttet telefonen. Korrekt hendelsesforløp må da være at moren var den som mottok pornoregning grunnet datterens surfing etter porno. Dette rettet de ikke på.»

Klager reagerer også på at avisen publiserte et bilde av ham i kokkefrakk ved en kafe som han driver med sin kone. Klager skriver:

«Jeg kan vanskelig se at dette skulle belyse noen inkassovirksomhet? De kunne spurt om et annet bilde, eventuelt illustrert artikkelen med et illustrasjonsbilde av en faktura eller liknende. I dette tilfelle har de altså overført negativ oppmerksomhet som et av mine foretak har fått rettet mot seg over til et annet foretak. Riktignok fremgår ikke kafens navn hverken på bildet eller i artikkelen, men dette er en lokalavis og alle som bor i Grue kan nå trekke konklusjoner om at det skal være likhetstegn mellom inkassodriften og kafedriften. Det stilles et stort spørsmålstegn ved forklaringen som Glåmdalen måtte ha om at kokkejakkekledd fyr i kafemiljø altså skulle være en god måte å illustrere et inkassoforetak på.»

Slik klager ser det, har Glåmdalen i tillegg brutt god presseskikk gjennom å omtale en artikkel i Tønsbergs Blad, som ifølge klager også bryter med god presseskikk:

«[Tønsbergs Blad] forsøkte [ikke] å oppnå kontakt hverken med oss i Norkreditt eller kundeserviceavdelingen til tjenesteleverandøren. Det vises til i Glåmdalens artikkel at kvinnen fra Tønsberg fikk regningen tilsendt pga tilknytning til et gammelt telefonnummer hun ikke lenger benytter. Likevel er det faktisk slik at telefonnummeret var og fortsatt er i skrivende stund, å finne under hennes navn dersom man foretar et søk online på gulesider. Utelatelse av en slik viktig opplysning bidrar til spekulasjon om at fakturaen iseg skal være fiktiv, eller at det kan være en svindelbasert tjeneste. Noe det ikke er grunnlag for å hevde.»

FORSØK PÅ MINNELIG LØSNING:

Partene har vært i kontakt med sikte på å løse saken i minnelighet, uten at dette har ført fram.

TILSVARSRUNDEN:

Glåmdalen avviser å ha brutt god presseskikk.

Avisen mener det ikke er naturlig å tolke artikkelens ingress som at Norkreditt mistet bevillingen på grunn av én faktura. «Eksempelet er trukket fram i ingressen fordi det

framstår som et grelt eksempel på selskapets virksomhet», skriver avisen.

Videre mener avisen å ha dekning for at regningen ble sendt til en tiåring.

«For det første synes det uomtvistet at regningen ble sendt knyttet til en telefon som ble benyttet av en 10 år gammel jente. For det andre er det overhodet ikke dokumentert at barnet har surfet etter porno. Sætres påstand om at det korrekte hendelsesforløpet er at moren mottok pornoregning på grunn av datterens surfing etter porno, er således i aller høyeste grad omstridt. (...) Det ville selvsagt være helt umulig for Glåmdalen å etterkomme klagers ønske om en korrigerende som slår fast at et barn har pådratt seg pornogjeld, når dette på ingen måte er dokumentert på en troverdig måte.»

Når det gjelder bildebruken, påpeker Glåmdalen at bildet er merket med at det er tatt i en annen sammenheng. Likevel ser avisen at det bildebruken kan vurderes opp mot punkt 4.10, om å være varsomme med å bruke bilder i en annen sammenheng enn den opprinnelige:

«Når vi likevel velger å bestride at bilde bryter med god presseskikk, er det fordi vi oppfatter bildet som nøytralt. Det er ingen utpreget identifiserende elementer på antrekket eller i lokalet. Det er lite sannsynlig at noen lesere i lokalsamfunnet skal gjøre en kobling mellom Sætre og kaféen som de ikke hadde fra før.»

Glåmdalen viser også til klagers påstand om at avisen har brutt god presseskikk gjennom å sitere en artikkel i Tønsbergs Blad.

«Dette er en henvisning til en faktisk konflikt knyttet til Norkredits virksomhet som vi mener er relevant i omtalen av at selskapet mister bevillingen. Saken i Tønsberg er politianmeldt, selv om kravet mot kvinnen til slutt ble frafalt.»

Videre påpeker avisen at det er en ren påstand fra klagers side at Tønsbergs Blads artikkel bryter med god presseskikk.

«Saken har oss bekjent ikke vært behandlet i PFU eller noen rettsinstans. Uavhengig av dette er det uansett ikke noe presseetisk brudd av Glåmdalen å henvise til den faktiske hendelsen i Tønsberg. Sætre ble for øvrig konfrontert med saken i Tønsberg i spørsmålene vi rettet til ham før publisering av vår artikkel, og vi refererer det vi opplever er den vesentlige og relevante delen av hans omfattende svar i saken 'Sætre og advokaten mener dommen er for hard'.»

Avslutningsvis skriver Glåmdalen:

«Oppsummert mener vi at artikkelen 'Tapte inkassosak', med undersaken 'Sætre og advokaten mener dommen er for hard', gir en balansert framstilling av saken, der Sætre kommer godt til orde med sine vurderinger.»

Klager fastholder at det er galt at en tiåring ble fakturert når telefonnummeret står registrert på moren. «Det er derfor feilaktig når Glåmdalen hevder at en mindreårig er blitt fakturert», skriver han, og fortsetter:

«Det er også riktig at det ikke er dokumentert at det er jenta selv som har registrert seg på tjenesten, men det er heller ikke dokumentert eller sannsynliggjort fra andre hold at tjenesten

ikke skal være initiert fra dette telefonnummeret, enten det er fra jenta selv eller andre i hennes omgivelser. Det blir derfor feilaktig når Glåmdalen omtaler denne historien og frembringer grove antydninger til at tjenesteleverandøren eller inkassoforetaket skal ha bedrevet ulovligheter.»

Klager opplyser videre at tjenesten som det er fakturert for, fungerer slik at man oppgir et telefonnummer for å «innhente passord og for å bekrefte en avtale om kjøp». Dette gjør at det ikke trenger være spor av å ha surfet på porno på telefonen.

Klager fastholder også at Glåmdalen har brutt god presseskikk ved å publisere et gammelt bilde fra en annen sammenheng:

«Dette er en lokalavis. Tilnærmet alle som bor i Grue Kommune kjenner igjen disse cafelokalene. Dette burde Glåmdalen forstått. Kapital benyttet samme bilde i sin artikkel, men de hadde forstand nok til å fjerne bakgrunnen. (...) Det var et fåtall mennesker i Kirkenær som var klar over det felles eierskapet mellom Kirkenær Cafe AS og Norkreditt AS. Nå er det alment kjent og min kone som til daglig driver cafeen har følgelig fått kommentarer og spørsmål som en følge av Glåmdalens omtale og bildebruk.»

Om opplysningene som Glåmdalen siterte fra Tønsbergs Blad, skriver klager:

«For øvrig er også her Glåmdalen skyldig i å gjengi opplysninger uten tilstrekkelig bakgrunnssjekk. Det hevdes at telefonnummeret ikke var i bruk av kvinnen. Det var fortsatt på det tidspunktet som Glåmdalen intervjuet meg registrert på denne kvinnen dersom man søkte opp på Gule Sider. Kvinnen har omtalt saken på sosiale medier hvor det fremgår at telefonnummeret blir/ble benyttet av et familiemedlem av henne. Følgelig er det derfor lite hold for å gjengi opplysninger som skulle vise til eventuell kriminell virksomhet, som det svindel faktisk er, fra tjenesteleverandøren eller inkassoforetaket sin side.»

Glåmdalen hadde ingen ytterligere kommentarer.